

СВОБОДА

UKRAINSKYI DNEVNIK

СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИХ НАРОДНИХ СОЮЗІВ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ РІК XXIX, ЧИСЛО 52, ДЖЕРСІ СІТІ, Н. Дж., СЕРЕДА, 2-го МАРТА, 1921. VOL. XXIX, No. 52, JERSEY CITY, N. J., WEDNESDAY, MARCH 2, 1921. THREE CENTS

Почалася дебата над збільшенням витратків на флоту. Сенатори протівлять ухваленню збільшених витратків у сіл СЕСІ.

ВАШІНГТОН, 28. лютого. — Нині прішлий під обиди нового сенату попередній комітетом для справ флоту законопроект про збільшення витратків на флоту до 496 мільйонів доларів або о 100 мільйонів більше як ухвалює палата посівів.

Одні сенатори докладають усіх сил, щоб переперти ухвалення сего закону ще у сіл СЕСІ, там більше, що вони знають від приятелів президента Вільсона, що Вільсон його зараз підписує. Однак показується, що буде тяжко його ухвалити і предложити президенту Вільсону до підпису, бо кілька сенаторів почало зовсім несподівано оустро оувазію проти сього.

Перший почав говорити сенатор Бора, котрий звернув увагу сенату на те, що не можна сего закону ухвалювати без докладнішої дискусії.

Зараз потім сенатор Стерлінг він внісєне, щоби сенат заставився над внісєним ним законопроектом, щоби відкинути всі закони, що були ухвалені на слухач війни.

СЕНАТ УХАЛОСЬ ЗАКОН ПРО ОХОРОННЕ МИТО.

ВАШІНГТОН, 28. лютого. — Невеликою більшістю сенат ухвалив закон про мито на заграничні товари, в такій формі, як це предложила конференція представителів обох палат конгресу. З уваги на те, що президент Вільсон затеує свій законопроект, а в сенаті є за ним лише невелика більшість, тому сподіваються, що законопроект не стане законом.

ЦКАВА ДЕБАТА В СЕНАТІ НАД СПРАВОЮ ПОЗИЧОК ЧУЖИМ ДЕРЖАВАМ.

ВАШІНГТОН, 28. лютого. — Перед судовим комітетом сенату відбувається прослухання в справі внісєння сенатором Ріда, котрий вінє, щоби Злученим Державам перестали давати дальше позички чужим державам. На пересудуванню зявився новий Ніколас Скіл, заступник секретаря (міністра) скарбу Гавстон, секретар скарбу, внісєла до комітету лист, в котрій каже, що він не може дозволити комітету переглядати урядові акти, відносні до заграничних позичок, одні секретарі сенату (премієр міністри) не дасть на це дозволу. Се дуже обурює сенаторів і сенатор Рід в острій промові виступив проти секретаря скарбу. Комітет має збиратися на нову затеу, щоби радити над тим, в який спосіб примусити секретаря скарбу переглядати акти, яких зявляються комітету сенату.

ВАЖНЕ ДЛЯ ФАРМЕРІВ РІШЕННЯ НАЙВИСШОГО СУДУ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ.

ВАШІНГТОН, 28. лютого. — Найвищий суд рішив, що ухваленний конгресом закон про поміч американським фермерам через удоволення ім легким фермерським позичок при поміч так званих „федеральних земельних банків“ не противиться американській конституції і через те являється обов'язковим законом.

БОРЬБА ПРОТИ ТИФУ.

НЬО ЙОРК, 28. лютого. — 750 нових імгрантів знаходяться тепер під державним розслідуванням на острові Горфмен. На них найден переносчик тифусової бактерії хаксіскої і тому їх підозрюють, що вони можуть мати тиф.

Кварантанова станція в ньюйоркських портах перейшла з під заряду ньюйоркського сенату під заряд заборонив банківські вивалати свої гроші у „федеральних земельних банків“. Земельний банк боронив Гюз.

СПЛЯЧА ХОРОБА.

НЬО ЙОРК, 28. лютого. — Вчора донесено до міського уряду здоров'я про п'ять нових застуданих від сплячої хороби та дві смерті від сєї хороби. Лікарі кажуть, що небезпека від сєї недуги зменшається.

ФАБРИКАНТИ ХОЧУТЬ, АБИ СУД ЗАБОРОНИВ ЮНІАМ СТАВИТИ ПИКЕТИ.

НЬО ЙОРК, 1. марта. — Три краєвцї фірми пізвали президента та урядників краєвцї юніа „Амалгамайт Клоувінг Врерс оф Америка“ за ставлення никет перед їх фабриками. Вони хочуть, щоби суд відозвав заборону ставити пикети та створює ярмарку, киміну роботу перед їх шпаланами. Одна краєвцї фірма пізвала юнію о відшкодованні в сумі чверть мільйона доларів за втрату бізнесу, понесєну буніштою через юнію. Се фірма Скокляні і Ко, котра каже, що вона робила річного бізнесу на 3 мільйонів доларів і наймала кодо 400 робітників; коли боні постановили провадити свій бізнес як „отверту шату“, боні викликала страйк, жікетувала їх шату, відстрашувала робітників від шати і взагалі не давала провадити їм бізнесу.

ДОБУЛИ УЖЕ 37 УБИТИХ ЗПІД РОЗВИТОГО ПОЗВУ.

ШКАГО, 28. лютого. — Урядове перешіслєне одні, убитих підчас землетрусу кодо кодо Портер, в слєбї індикана, виказало, що зпід розвитою позвуду добуто 37 осіб. Переліком обчислено число убитих на 40, але се показалося неправдивим, бо кілька осіб було розірваних на кусці так, що їх тіла почеслено за дві убиті особи.

ІМГРАНТИ З ФАЛШИВИМИ ПАСПОРТАМИ.

ВАШІНГТОН, 28. лютого. — Департамент стеїту подає до відома, що в порті Нью Йорк піймано 26 імгрантів, котрі хотїли дістатися до Злучених Держав на фалшиві паспорти. Дваїцять з них приїхало з Італї, 4 з Польщі, а 2 з Греції. Департамент стеїту подає до відома, що по всіх закутках Європи їде дійсїний промісд фалшованих паспорту.

АМЕРИКАНСЬКИЙ СУД НЕ МОЖЕ ПОКАРАТИ НАЖИВНИКІВ.

ВАШІНГТОН, 28. лютого. — Найвищий суд Злучених Держав віддав орєшенє, що такий закон Левера, котрий мав на цілї карати наживників свїдомо рухують несправедливо або за високї ціни за цілі небудо до жити кєнєчно потрібні товари, противиться конституції Злучених Держав і тому не обов'язує. Своє рішенє найвищий суд опєр на тім, що згаданий закон не забороняє жадного впрямю описаного вичку, а лише містить загальною постанову.

Се рішенє найвишого суду буде мати велике значінє; в ріжких місцевостях жєде сотки людий та компанії під закимо поборання безпринципних зків при продажї та перевозї средств покжнї, вугля, одєжї т. н. необхідних річїх. Тепер ті всі обов'язки будуть увільненї від обжалювання.

ПІЙМАЛИ МАЛОЛІТНОГО ЗЛОДІЯ, ЩО КРАВТ ТРИ ЧЕРВТИ МІЛІОНА.

ШКАГО, 28. лютого. — Сімнадцятилітнього клєрка банку, що кілька днів тому вкрад був 772 тисячі доларів в дорожочіних папераш з свого банку, спїямав поліція і відставила до в'язниці. Молодий злапочинець утік до поблизких кодо міста, а потім хотїв знов вертати до Шкаго. Боявся од нас сидати на залізнично, щоби його не пізнали, і тому попросив одного шофера, щоби його відвезти в Савторі. На другий день шофер профірєво справу в місцевій поліції і командї польської жандармерї, де виказав „безпастивність арєштювання, закладних втпущєно на волю. Причиною арєштювання, як догадується, є мабуть наказ стартувати всіх Петуарійців, розпідних по Галичині. Кілька днів пізніше в ночі з 27, на 28. сїчня жандармерї збрїола знову формально облату в Комаїні й околицї переважно на наших інтелігентів, чого внісалом бунд знову свїлї арєштювання. І так арєштювано втрє: Мих. Ліщинського, ст. філ. Олександрівського, Кішинського, ст. філ. Комаїні й К. Колодубуца з Комаїні. Їх відставлено від 29. сїчня до Бригїло, який маюлї їх вивезти в табор у Пшумалку кодо Перемішля, де хто знає кодо вичкувати-муть розсаждення справї.

ЩО ДІТЬСЯ НА УКРАЇНІ?

Зі слів прибувшого до Тарнова (на Маурциї) польського інженера з Катеринославщини, що українські чинники заграничні, при допомозї одної із союзних держав, задумують вивезти справу Східної Галичини на диверсійний порядок Радї Лїги Народів дня 24. лютого, с. р.

„Слово Польське“ доносить з Парижа дня 31. сїчня: „Делегати Західної України, др. Левіцький, прибув до Парижа і вніс протест проти терору польських властей у Східній Галичинї та проти догворєнного видержання нафтових терєнів чужим капіталістам“.

ВАЖНЕ ДЛЯ ЧЛЕНІВ У. Н. СОЮЗА.

В інтерєсі членів У. Н. Союзу просимо, щоби кождий член, коди він відноситься за акціонєне буди справно до адміністрації „Свободи“, подавав коженє число того віддїлу У. Н. С. до якого він належить.

ПІШЬТЕ ПРО НОВИЙ ШНИК КНИЖКО НА АДРЕСУ:

„СВОБОДА“
88 Grand St., Jersey City, N. J.

УКРАЇНСЬКІ ВІСТІ.

Відець, 5. лютого.

„УКРАЇНСЬКИЙ ВІСТНИК“.

У Львові почав виходити новий український щоденний часопис „Український Вістник“. Є він органом української народно-демократичної партії, ядї польське правительство, знавшаї Львів, закрито доси три щоденні часописи („Дїло“, „Громадську Думку“ і „Українську Думку“) і одну тижневу („Свободу“).

ПОЛЬСЬКА ГАЗЕТА ПРО „УКРАЇНСЬКИЙ ВІСТНИК“.

Львів, 3. лютого. — Краєвцї польська газета „Глос Народу“ дуже запєнокєна повоєм „Український Вістник“ у Львові, під якого арєстоєно імє: „Має він хамєноєно історїю за собою. Не кождою відомо, що праїдлом той гєтї будє полякєвчє „Дїло“, так нам добре відомє з перелєвєних часів. Маю доходити усіх вдалї і загалоєно, в я рїжєся той дїлчик. Вистанє загадки для орієнтації для оустанї а саме „Громадська Думка“ і „Українська Думка“; Обозначєно недовою зборїє ставише супроти польської держави. Одначє гадїні відостає голова по голові і отє в данісїх безупинних переоборєньє стаєтєтер над нами старє „Дїло“.

НОВИ АРЕШТОВАНИЯ В КОМАРНИЦІНІ.

В ночі з 21, на 22. сїчня с. р. арєштювано в поїзд до Самборя Осєпа Утриска, канд адвок. Мих. Ліщинського, студ. філ. І. Мик. Зедера, абітурїєнта гімназї, всіх трох з Комаїні. Арєштювання виставлено до міських арєштї в Самборї. На другий день шофер профірєво справу в місцевій поліції і командї польської жандармерї, де виказав „безпастивність арєштювання, закладних втпущєно на волю. Причиною арєштювання, як догадується, є мабуть наказ стартувати всіх Петуарійців, розпідних по Галичині. Кілька днів пізніше в ночі з 27, на 28. сїчня жандармерї збрїола знову формально облату в Комаїні й околицї переважно на наших інтелігентів, чого внісалом бунд знову свїлї арєштювання. І так арєштювано втрє: Мих. Ліщинського, ст. філ. Олександрівського, Кішинського, ст. філ. Комаїні й К. Колодубуца з Комаїні. Їх відставлено від 29. сїчня до Бригїло, який маюлї їх вивезти в табор у Пшумалку кодо Перемішля, де хто знає кодо вичкувати-муть розсаждення справї.

нізше українських карбованців. Фунт хлїба в Катеринославі коштує 180 карбованців на советський рубль. Пул палина (лісового) 3.000 рублів. Угяд нема доски, хоча угвєний район під блокадою.

В Кременчуці, Черкасах і Уманї скоєнєнєтовано велику силу військ, переважно кінноту (Буденїя і інші). Віскоєно ухвалєється з висовами, що на весні рішєлє офєнзивну промїшлю. В Румунїї, через яку прибув робітників, готуються до облати війни советським урядом Росїї і України вєсною.

СЕЛЯНИ ШУКАЮТЬ ЗА БЕТ-ДЮРОЮ.

Прибули до Тарнова (на Маурциї) пїслєшлї від сєлянства з Вєскої України провітати на місцї, чи правдївї чуїк, що рїжєсь большевїкми, про те, що нїбито вже немає ні українського отамана, ні уряду, ні козаків, котрїх, як кажуєт, вивєзєно до Франції.

Пїслєні завїяють до козаки по табор і поїнформують їх про житє на Україні.

Як кажуєт прибулї сєляни, народ на Україні нїчїє і жє теплє, щоби розпочати боротьбу проти наїзників.

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИКІВ ПРОТИ БОЛЬШЕВІКІВ.

Українське Прєсовє Бюро доносїть з Бухарєсту, столицї Румунїї: Одні Українськє соціал-демократї, який дїяє в трудї минулого року пробував на Україні, а кому якнїца владосє втечи до Бухарєсту, опєлає мїш ішим такє: Опір українських робітників проти комуїстїв, змагається в усіх промислових центрах України. Проти комуїстїв виступають головно робітники залєзничї і трамвайї. Організують робітничї організації для поборювання комуїстїв і пілїрання заробїтчань повстанє. В Катеринославі збунтувався робітничї полк, внісалїй проти повстанєцї. Частву полку розстріляно, решту перевезєно в концентраційні табори. Маси облато глибоке недобірє в можливостї реалїзації „квітчє комуїстичної револуції“. Загально „поширєлось голод, недовстаа апровїзїї, свїтарних засобів“, протїстїя і половї увєдї.

СПРАВА НІМЕЦЬКОГО ВОЄННОГО ВІДШКОДОВАВНЯ ДЛЯ АДІЯНТІВ.

ПАРИЖ, 28. лютого. — Франція робить великі воєнні прїготованя над рікою Рєном на нїмецькій територїї, оулованїї французькими військами.

Вєзуть туди війська, амунїцію, літаки і т. д. Тєзєть жє чорних африканських коївїрїєв.

Сподїваються, що завтра (у вторєк маршал Фош вернєтєся з Лондону до Парижа, де буде мати нараду з генералом Вєїландом про військові заходї на вїдшкод, як бї Німецьчина відносїлась приймати адїантські на советські гроші, як 150 до одного в своїй військовій послїдї. Рїшенє в сїї справї не вїжєтє доєтє скорше як на суботу.

Протест до Ліги Народів.

ФІЛАДЕЛФІЯ, ПА, 25. лютого. — Головна управа „Провїдїна“ післєла до Радї Лїги Народів в Парижї протест проти польських вєрварєтє у Східній Галичинї.

Вчєра на засіданню Екєкутивнї „Провїдїна“ ухвалєно і внісалю слїдуючїй протест каблєграмою до Радї Лїги Народів в Парижї:

M. LEON BOURGEOIS Philadelphia, Pa., February 24, 1921.
President Council League of Nations
Paris, France.

In the name of principles of humanity we appeal to you to use all your power to stop the Polish cruelties, the most barbarous and ferocious in the history of all centuries, committed on Ukrainian population in Eastern Galicia; to have the Polish troops and the Polish civil government withdrawn from all indisputably Ukrainian territories: East Galicia, Kholm, Podlaska, Polysye, and Volhynia; and to recognize the Ukrainian Democratic Republic as a free, independent and sovereign state.

PROVIDENCE UKRAINIAN BENEFICIAL ASSOCIATION.
REV. M. KUZIV, President;
E. YAKUBOVYCH and M. KUZMAK, Secretaries;
B. BORSEVICH, Treasurer.

По українськїх сї каблєграма звучить:
Добр. ЛЕВ БУРЖА,
Голова Радї Лїги Народів,
Париж, Франція.

В їмї прїнципїлї гуманїстїи апелєуюємо до Вас, щоби Ви уждїлї свїєї сили в цілї застанювання польських злочинцїв, найбільше вєрварєкїх і жїщакїх в історїї столїтїв, поповнюваних над українським населєнєм Східної Галичинї; щоби зарядчєно опорожненє польськими військами і цивїльними властями всіх неспорних українських територїї: Східної Галичинї, Холмїщинї, Підлясїя, Подїсїє і Воїцїє; і щоби прїзнано Українську Демократичну Рєспублїку яко вільну, незалежну і самостійну державу.

„ПРОВІДИНЄ“, УКР. ЗАПОМОГОВЕ ТОВАРИСТВО.
о. М. Кузів, прєсїдєлатє;
Е. Якібувчїч і М. Кузьмак, секретарї; І. Боросєнч, касєр.

Якєбурво тогосамого змістїу внісалю до британського прїмїєра Лїойда Джорджа, до Лондону.

Бунти робітників проти большевицького правління в Росії

В ПЕТРОГРАДІ СКІНЄНО СОВЕТСЬКІ ВЛАСТІ.

Робітників вибивають большевицьких комісарів. БОЛЬШЕВИКИ ЗАТОПЛЮЮТЬ НЕВДОВЛЕННЕ ГОЛОДНИХ І ПОТЯКОВ РОБІТНИЧОГО КРОВОІ.

РИГА, столицє Латвії, 28. лютого. — З Москви внісалї слоди нїїї теграмї, якї сповіщають, що там появилїсь вїєткї, на вїчєх робітників домагають збільшення прїдїлї хлїба, скїжєннєм устанювання зборїв та ще й інших річїх.

На вїчєх робітників домагають збільшення прїдїлї хлїба, скїжєннєм устанювання зборїв та ще й інших річїх.

На вїчєх у фабричїх Льв Фермїмагаєсє говорити советським комїсарї Льв Фермїмагаєсє редактор з. Нє Доржє, але робітничї його побїєли і вїкинулї.

Донєсїть жє, що робітничї в Пїтулєвських заводїх (фабрика оружї) вїморудувалї свій комуїстичний комїтет зарєводу.

Десятї рєволюрїонї полк червоної армії збунтувався. Пізніше його відіслано на Кавказ.

На Вєскїєвоє островї, який є осередком бунту, була остра розвєра. Большевицька влада внісалє туди артерїєрї і машинної карабїнї. Остров був в облатї кількох дїнь.

Справа Східної Галичини.

ЛьВІВ, 2. лютого. — З Жєнєви, у Швайцарїї, доносїть до галицьких польських часописцїв, що українські чинники заграничні, при допомозї одної із союзних держав, задумують вивезти справу Східної Галичини на диверсійний порядок Радї Лїги Народів дня 24. лютого, с. р.

З ПОЛЬЩІ.

Чому польсько-большевицькі переговори стануть на мертвій точці?

Риский корєспондєнт „Курїєра Поранного“, обговорюючи прїчинї зявлєного темпа між польськими і большевицькими прїдїлїями, що прєдметом голєвськїх рєспублїкїв можуть бути Голїчїя і Катоїц, що прєдїєтє не має плїчє війни прїдїєти їм.

Характеристичні подробиці польської конституції.
На засіданню польського союму дїнь 4. с. м. вїршенє голєвськїх прєдєставитєлїв, що прєдметом голєвськїх рєспублїкїв можуть бути Голїчїя і Катоїц, що прєдїєтє не має плїчє війни прїдїєти їм. Внісалю того жє дїнь 15. лютого попрактичї всі „домогїки і недотїєннєнє“ делегатїв житї.

"СВОБОДА" (LIBERTY)
 FOUNDED 1888.
 Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays,
 at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.
 Owned by the Ukrainian National Association, Inc.
 Edited by Editorial Committee.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J., on March 30, 1911, under the Act of March 9, 1879.
 Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION RATES.	ПЕРІОДИКАТА.
Three cents the copy.	Подвійне число три центи.
One year \$ 7.00	На рік \$ 7.00
Six months \$ 3.75	На пів року \$ 3.75
Three months \$ 2.00	Три місяці \$ 2.00
Foreign and Jersey City Rates.	В Державі США і закордонно.
One year \$10.00	На рік \$10.00
Six months \$ 5.00	На пів року \$ 5.00
Three months \$ 2.75	Три місяці \$ 2.75

Ще кожен раз адресу платити 10 центів.

Телефон "Свобода": 498 Montgomery. Тея. У. Н. Соколя: 1888 Montgomery.
 За оголошення редакція не відповідає.

3 Канада належать писателі гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.
 Адреса: "СВОБОДА", 83 GRAND STREET, JERSEY CITY, N. J.

УКРАЇНСЬКІ ГРОМАДИ!
ОРГАНІЗУЙТЕСЬ ДЛЯ НЕСЕННЯ ПОМОЧИ СТАРОМУ КРАЄВИ!

ВІДСІЛАЙТЕ ЗБІРКИ СЕЙЧАС, І РАТУЙТЕ ГОЛОДНИХ, ХОРИХ, ВДІВ І СИРІТ!

ПОДАВАЙТЕ ДО ВІДОМА ЧЕРЕЗ ГАЗЕТИ, ЩО ВАША ГРОМАДА ЗРОБИЛА ДЛЯ РАТУНКУ РІДНОГО КРАЮ!

ЗДЕКЛЯСОВАНА БУРЖУАЗІЯ НА УКРАЇНІ ТА ЇЇ МОРАЛЬНИЙ ВПЛИВ НА ПРАВДЛИВЕ УКРАЇНІ.

В соціалістичній літературі є слово, котре наш більшовицький, котрі не можуть відірвати соціалізм від реалізму, уживають правильно в невідповідний момент. Це слово "деклясований". Це слово уживають вони як лайку, як шось обидливого, як шось так злого, що навіть не дається описати звичайною мовою.

На ділі слово "деклясований" означає просто людину або групу, котра колись належала до якоїсь класу, а потім перестала до неї належати. Такою деклясованою являється приміром російська шляхта та бюрократія від часу большевизму в 1917 році. До того часу вони належали до найвищої класу в Росії, від того часу та старої бюрократії не стало. І ми говоримо про них, що шляхтич та бюрократ перестали бути членами своєї класу, що вони деклясувалися. Це не значить, що люди, котрі колись були членами російської шляхти та бюрократії, перестали існувати. Це значить лише, що вони перестали існувати як особня класу, себто як особня група людей з особними інтересами та стремліннями. Це згрупування, об'єднання пропало, хоч люди остались на даді, не пропали. Так російська царська бюрократія деклясувалася через упадок царя, а російське дворянство упало через відібрання йому власності землі, на котру воно опиралося.

Та люди не пропали. Правда, багато шляхти вигинуло під час революції. Але й багато деклясованої шляхти та бюрократії перейшло на службу новому уряду, до самого уряду, котрий виникла упадок їх класу. Це відноситься приміром до московської та жидівської бюрократії на Україні. Хоч їх класи знищені зовсім, та поодинокі члени деклясованої буржуазії та бюрократії полишилися, ба навіть правлять далше народам України, лише під новим іменем. Вони поставали членами Комуністичної Партії України і стали правити краєм в імені пролетаріату та селянства.

Який вплив може мати правліне сеї деклясованої буржуазії на партію, котра править Україною? Який вплив має те, що Комуністична Партія (більшовицька) України в своїй більшості являється вбушою московською бюрократією царського режиму та буюшою жидівською буржуазією? Який вплив на саме правліне партії має те, що серед неї перебувають колишні адвокати з царських часів, котрі в робітничім та селянським руху на Україні участі не брали? Та газетарі буржуазні класу, видавцями на Україні, котрі заступали лише інтереси капіталістів та шляхти проти інтересів українського робітничого народу українських міст та сіл? Та українські купці, котрі за царату тільки й робили, що визискували українських робітників та селян?

Вплив сего складу партії на правлячу партію України мусить бути такий самий, який був би, якби ходило не о "більшовицьку Україну", а о яку инчу партію. Вплив мусить бути страшний. "Нова Доба" так пише про моральний вплив приманя деклясованої буржуазії та бюрократії в правлячу большевизну партію України:

"Заодійство, хабарництво, надужиття владою, контрреволюційність у службовій праці, гадляк з соціалізму й комунізму в шоденому життю сих партійних членів Комуністичної Партії (більшовицької) України, — все се-мусить бути результатом (вислідом) партійної, національної й державної політики Російської Комуністичної Партії на Україні. Не тільки самі по собі ці члени є такі деморалізовані, як деморалізує їх уся система. Чесніші, деійніші, чуліші члени Російської Комуністичної Партії бачать се, і зділюються гвалт проти сих явищ. Керуючий центр Російської Комуністичної Партії мусить приділити сам, признати загрозиленість сих явищ. Оповідьшесь навіть боротьба з бюрократизмом і деморалізацією в партії! Але... Як і більшість усяких хороших сіл, а і сі слова лишались тільки в заввах та резолюціях!"

Читаючи ці слова "Нової Доби", мається вражіння, що для української революції, для визволення українського робітництва та селянства не стаєш нічого гіршого, як те, що правліне на Україні захопили при помочи російських буржуазії деклясована московська бюрократія та жидівська гадляк.

СТАВЬТЕ ШЛОПОРЧНИМ ПЕРСОНАЖИМ "СВОБОДИ"!

Ставьте объявления персидатковим сні і другим разів. Чи більше платити "Свободі", ти лишіш її пробає, а не для того шопно тільки для того шопно.
 Недалі Україна вбушеного України в Злучених Державах, Канаді і Бразилії, котрий не був би персидатковим "Свободі"!
 У Києві Україна пенсія, мита бути своєю власним, самостійним персидатковим своєї газети, а не вставати в чужу ласку і читати позичену газету, чужо, або жидів, не часом діти позичати або купити.
 Чого жакте собі жидівські листи, що не другі жидівські. Зерка не маєть продавати і шпальте за себе до "Свободи"!

КРУТАРСТВО.

(Надіслана стаття).

З публіцистичного обов'язку, щоб інформувати наш американсько-український загал про те, що діє серед українців в Європі, помістив "Свобода" в 47. числі з 26. лютого с. р. спеціально з народ т. зв. "закордонної групи укр. соціально-демократичної робітничої партії", що відбулася в диях 31. січня до 8. лютого с. р. у Відні. В сім справозданню по даної резолюції, прийняті сею "групою", котрих то резолюції не можемо помянути мовчанкою.

Закі перейдемо до них, треба сказати чит. "Свободи", що те є та, "закордонна група укр. соц. дем.-роб. партії"? Це се перебуваючи у Відні, Празі, Берліні та Будапешті члени тої самої "укр. соціал.-демократичної", з котрої відійшли Петлюра, Мартос, Андрій Лівницький, та котра загрисла з рознісмом галицької армії, аби потім зробити собі з Ляхами, відступити Ляхів на Україну, давши їм там величезні концесії, рівні запровадженню України польський шляхтич. З сеї також "партії" (без масовійших перенаями їм неформальні "дипломати" та "місії", що компрометували Україну по всієї Європі та виробили Українцям в світі славу бюфериці і злодіів. Головна "сила" сеї партії є з Придніпринців. Але пленаєса коло неї також кілька Галичан і Буковинців. Чому? — Ленські самі не знають чому — от з нехруватости та привычки; другі, менше варті, для посади по петлюрських місцях. Коротко: се та "партія", що найбільш причинилася до загнення і скопромітованія укр. державності в очах чужих і в очах укр. мас. В ґрунті річи се не "партія", а купка зарозумілих інтелігентів, що "ведуть політику" шимими диями і місяцями по каварнях, не бачучи ніколи на очі правдіного робітника.

А тепер до резолюції сеї "партії" — чи там їх "закордонної групи" (страх тримати мене двох, бо одному нема що!). Перша резолюція каже, що всі "партії" чи "групи" не вступають до "Всеукраїнської Національної Ради" у Відні — але за друга резолюція каже, що всі славлять "партію" вступити до петлюрської "Ради Республіки" в Тарнові. Ясно і недвозначно: укр. соціально-демократична партія заявила за політикою Петлюри, а проти незалежної політики "Всеукр. Національної Ради". Се й-не новина "Гід вижити від бика моєжа, а від гнутах то створили, лиш і ведуть лідомакську політику, годі вимагати, щоб вони не поховалися сеї своєї політики.

Але поведемо, чому то вони не хочуть вступити до "Всеукр. Нац. Ради"? — Іх резолюція подає аж три причини сею: перше, що нібито в програмі "Всеукр. Нац. Ради" нема сказано, що цілю її є укр. републіка; друге, що навіть, якби була така шія, то та Рада виробила від партії поодиноких укр. краів а не від цілої України; а третє, що в сії Раді Галичане мають перевагу. Читаємо та очам не віримо! А одначе так стоїть чорне на білім.

Міжтім, се другарська фабрика не засохла добре на тих числах укр. преси в Європі і Америці від буді подани програми і складу "Всеукр. Нац. Ради". Як то всі читали і знають, в програмі те, що "закордонні групи" як би не писано, що шілю її є "закордонні а згуртовані укр. партії для будови укр. републіки". Так само саме не вступила до сеї Ради укр. монархістична партія т. зв. хліборобів-демократів. Зрештою, чи засладили би в тії "Раді" такі партії як републіканська, соціалістично-революційна, або соц. самостійні, якби її цілю не жиді републіка? — Ну! і пошто так безлічно та бесоромно брехати? Чи "демократія" думає на укр. соц. демократичну групу укр. український загал то як такі тумани, що повірять так гадлому крутарству!

Так само брехня, що в сії "Всеукр. Нац. Ради" Галичане мають перевагу. Так в газетах буді "числа! Порахуємо лиш! В сії "Раді" засіає з Придніпринців: 7 соц. федералітів, 8 соц. самостійників, 8 соц. революційнерів, 5 народників, 4 републіканців, 2 жидів і безпартійних (війсковий) — разом 34 Придніпринців. А натомість з Галичан (і Буковинців) засіає: нац. демократів 8, радикалів 4, Буковинців 2 жидів, 1 безпартійний (війсковий) і — разом 16 Галичан і Буковинців, тобто, що більше! В статуті сеї "Ради" ми читали, що там лише се кілька місць для укр. соц. демократів і для кубанців. Якби вони також засіа в "Раді", тоді процент Галичан будє се менший, ніж є... Але сеї чисел не переіскадають "закордонній групі" соц. демократів та значині нове цюканове на Галичан. Чому? Бо Галичане се головна запора ляхоманський політич т. зв. соціал.-демократів. Видумкуєсь отже на Галичан вже третій рік всіякі брехні, кавети, пускаєсь в світ всіякі інтриги, граєсь на провинціональній амбіції Придніпринців, полохаюч їх "переважно" Галичан і т. д. А все те на те, аби в калумній воді панове Андрій Лівницький, Мартос і Старосільський рибу довили... А вже найбільш лукавий, то третій закид, що партії обіцяли соц. "Раду" не з цілої України, а по краям. "Ос туй українопа собака" — як каже

ДОМИСЛІ

Виділяв про Українну в Нью Йорку. Нью Йорк, Н. Й.
 Дня 10. с. м. відбувся в колегії (касаді) міста Нью Йорку виступ про Україну і взагалі про українську революцію, в якому діюсноні ді українських землях. Виступили мав о. Онуфрій Ковальський, український католицький парох з Нью Гейвен, Конн., катрого на сей виступ спеціально запрошено. Виступ відбувся в одному з департаментів сеї інституції при 23-тій уліці і Леґінгтон евеню, с. кімнаті 101. Присутні, головню учинили з різних науковців заведе в Нью Йорку, а також і з самого університету, що зійшли послухати про терешіне положення України та змагання України до державної незалежності запрошено. Виступу уважно. Вони мали нагоду почути про українську боротьбу за національне і політичне визволення може більше ніж жидівський біт о. Павло. Говорить без обиників, зясував українську боротьбу за незалежність України, політичне та економічне положення України в світі правдою. Він згадує імя Злученних Держав він заявив, що його біжить, що президент Вилсон спричинив міждолику українській державності спробу під впливом англійської Польщі і російських царських партій.

"Се вже вартує о. О. Ковальський прилюдно, перед американськими студентами, виступити про українську справу і видивити її так як український народовець розуміє і серцем відчуває".
 О. Т.
 Бродячий, Конн.
 Українці з Бродячий, Ферріджа, Свартпорт і Вестпорт, Конн., почали на тижнях організуватися в особіну українську греко-католицьку парохію, при котрій Бродячий і Шкаго, і взагалі всі революційні сеї партії, що в сівській час укр. революції винили рішну доз зрозумілість і претенсіоналістичні, як нездарності і неадекватні сумління. То, що вона каже про советсько-московський напад на Україну та всіякі чужі окупации — се все правде. Але що то все каже? — Ті самі безліттинди, що вели на Україну нагіршу та найшкідливішу з окупаций... польську! Зрештою, чи не вони то буді — укр. соціал.-демократи — що заидялись перед тим до Леніна і Троцького? А віжні, коли ті панове так горничо протестують (в останній резолюції) проти всіякі вплив чужої інтервенції на Україну та боється з того, "могархічної чи реакційної авантюри", то чому їх тягне до Тарнова? Чи Польща на дармо три має сам своїх укр. козачків "годі, годі, решті Придніпринців і Галичанців гнущу у польських кірмишах"? Чи як обіскурна Польща не раз носує на Україну рабувати і насладуяту всія шляхти, то се не будє "реакційна авантюра"? Се будє моє "революція"? Чи се не є найгілупіша монархія, коли оне отаман, якому зачидало в голові, а всім і всім: президентом, вождем, законодавцем — чиніть лише хочеть?

Ні панове "революційні" соціально-демократи! Не здріпайте апіткарі! Все люде спізнались, що в фобованих зиснішх! До сього ви вже наводились за ніс українську олімпію в Європі і в Америці, надуживаючи доброї колієс фірми "соціал.-демократів", зваляючи за великі кінчі і шумні фрази, а в дійсності провадячи Україну в польську неволю. Шкода лиш, що коло сеї до рещти скопромітованої партії пленаєса чомусь кількако людей, які справді є людьми, та які завалують болютом сім робом свое добре ім'я. Винниченко, Левинський і другі — вже від довшого часу покинули ту загнаною стайню. Наша думка, що хто є чесний ілюч, а не безсовістий чучило, повинен встати пози від сеї купки здеморалізованих авантюристок. Треба навіть братам в Європі прочитати атмосферу у своїх партіях та демаскувати всія крутвіч і політичних

люда. Характеристичний є се, що він походить з жидівського роду. В молодий віці навернувся на християнство і був прихильником протестантської віру. Але з протестантизмом не був зволеюлений і в два роки піса своєюю навернені став римо-католиком. З часом однак не зложив і римо-католицької церкви і в Америці українського руху. Тепер під його проведом українська православна церква розвивається дуже гарно. Запамінати є се, що зтадалий священік що неділі збирає в своїй церкві жертви на розвиток голодуючих наших братів під польсьобовою киткою. Коли він приїшов до Шкаго, впливу він на це, що його парох відірвався від Москалів, через чорносотенне становище московського архієпископа в Америці українського руху. Тепер ший священік робить заходи, щоб його громада прилучилася до української греко-католицької церкви. В сій справі вже ведуться переговори.

НОВА УКРАЇНСЬКА ФАБРИКА

Недавно організувала ся в Шкаго українська спілка, яка заоложило т. зв. machine-shop. Фабрика починає розвиватися прагарно. Спілка має власний будинок; машинери. В фабриці працює велика кількість українців механіків. Організатори сеї спілки були пан Тарас і Музич.

СТУДЕНТСЬКИЙ КРУЖОК САМООБРАЗОВАВАННЯ.

Українські студенти в Шкаго заснували кружок самообразовання. Кружок поставив о се, що всі українські книжки з публічної бібліотеки перенесено до люкалю кружка. Треба сподіватись, що тепер і книжки не будуть лежати даром. Найбільш цікаві ті місця видіти з сторіт, літератури то шю.

ДРУКАРНЯ "УКРАЇНИ" ЗЛИЦТОВАНА.

Друкарню і уряджене друкарні часопису "Україна", що тут виходив продана на літняці. Друкарня перейшла в українські руки. Купили її пан Яворський і брати Булки.

1921 VERSION.

Russia is red,
 Germany's blue,
 Australia's black,
 And so are you-likely.

НОВІ КНИЖКИ І ВИДАННЯ.

Накладом книгарні "Свобода" появилася книжка, яка є новітньою не лише в Америці але і в Галіччю.

Се є збірка найкращих українських народних веселих пісень.

Перше видане таких великих народних пісень поважилось була в Києві, але се будє старе російсько урядовою провизією. "Свобода" видала її поправно, українсьобі правосильно.

Збірка є добре дібрана і кожний Українець, котрий хоче аспієсь, дійсно укілієських і народних пісень, заспіває або жидів, тільки читати, кунуть собі, аби тільки музичні.

Книжка видана на добромю папері; середню великого формату і сторін 84. Збірка називається "Весела Бандура". Ціна 50 центів.

Замовлення на "Веселу Бандуру" посылати на адресу: "СВОБОДА", 83 Grand Street, Jersey City, N. J.

KRENCH LINE
 ПРАМО З НЬО ЙОРКУ ДО ГАМБУРґА
 двохуробний корабель
NIAGARA
 ВІДЛІВ ВЕТОКОН, 15-го МАРЦА
 Каботі і трети каботі
 Понад 1000 пасажири
 Голландія і німці
 FRENCH LINE
 ХТО ХОЧЕ МАТИ гарний, поважний формат і змістом календар на рік 1921 р.
 "ДНІПРО".
 нехай співітьш зі замовленням, бо вже на вичерпанню. Замовлення враз із накладом \$1.00 просимо приласити на адресу: "СВОБОДА", 83 Grand St., Jersey City, N. J.

ТЕОРІЯ ПОЛІТИКИ.

IV.

Що то є нація і національна справа?

Коли приглядемо політичному життю різних народів, мусимо зауважити, що дві справи грають в нім першорядну роль: справа національна і справа соціальна. Під національним питанням розуміється питання удержання і свободного та упійшого розвитку нації (народности); під соціальним питанням — клясові відносини серед людської суспільності.

Дехто протиставляє ці дві справи, кажучи, що одна справа виключає другу і що одна є ворожа другій. Так роблять всі реакціонери (назадники, заощадники) та шовіністи, кажучи, що не повинно бути жадного соціального питання. Вони кажуть, що соціальне питання видаються злобни агітаторами, що є сивачими незгодю і роздорю в нації. Але так само роблять всікі ітернаціоналісти та недоревні комуністи (як приміром ті з „Укр. Школенців Вистіпів“), коли знов кажуть, що не повинно бути жадного національного питання та що нібито національне питання се „видумка буржуазії“, аби задушити і розединити пролетаріат. Але ні одні ні други не мають рації. Правда — як звичайно буває — є середина. Обидва питання — і соціальне і національне — справді існують, мають свої природні і глибокі причини та причини (т. є. запереченням) і з аміа змеї не змете. Соціальне питання не є видумкою агітаторів, а національне не є знов видумкою буржуазії, але обидва є природним витвором суспільного життя. І не правда, щоби оба питання виключали себе та були собі противні. В здорових і зріпх суспільностях оба питання остаять в згоді і не шкодять розвою народу. Лиш коли одна часта суспільности надужає одного з тих питань для своїх вузких цілей та до балажучення мало розвиненої суспільности — тоді може з того виити шкода, як взагалі з усього надуження і балажучення людей.

Звичин вид національної справи. Перш усього, що то є нація? Відповідь на се питання не легка, бо поняття нації (народу) з віками і степенем культури змїняєся. Після теперішнього стану цієї справи в світі нацією (народом) є ті всі люди який, що хочуть самостійно правити всіми своїми справами на своїй території. Громада, повіт, чи автономна провінція не є ще „нацією“, бо вони хочуть мати автономію лише в деяких справах, а в інших, важливіших справах вони піддаються управлінню якогось більшого тіла — себто нації. Нація не мусить мати своєї землі, ані своєї віри, ані навіть бути з одної раси. Найкращим доказом сего є Злучені Держави Америки. До Америкиків нації належить багато різних мов, вір і рас. Вони горді на своє „американство“, сі спивають радо „Староанглійський баннер“, та всі хочуть, аби Злучені Держави були своєю, синьмі і шитучкі. Як прийшла війна, всі без різниці віри, мови і раси пішли в війну, купували бонди, хотіли побіди для Америки. Те саме є в Європі. Приміром Ірляндія в Ірландійській війні переважно по англійські, а тільки менші ірландіяці говорять старо-ірльандською мовою; але вони всі одною брідандською духа. Швайцаре — одні говорять по німецьку, други по французьку, ще інші по італійські; але всі вони всі Швайцаре і жадуть а них не скаже, що він Німець, Француз чи Італієць, та всі вони як оден готють боронити свої Швайцарські А і знов Француз, що говорить по німецьку, ті і деяких сторін Алазій і Лотарингії, що хочуть належати до Німеччини, а до Франції. А знов та з. Горішнім Шпеленкам та в Східній Пруссії показалося, що є котили, де наріа говорить по польські, але вважає себе Німцями і не хоче належати до Польщі, лиш до Німеччини. Таких примірів можна

би навести чимало. Виходить, що не мова рішає про національність, але щось инше. А що саме? Поцутте народце, т. зв. дух народи, т. є. переконання людей, що вони всі своїм серцем і інтересами належать до сеї а не тої групи людей, до сеї а не тої нації Се поцутте завжди національним поцуттем або патріотизмом.

Чому-ж ми звичайно розріжнюємо нації по мові (язику)? — Тому, бо звичайно, а правда, кожна нація вважає якогсь одну, окрему мову. Але не завжди. Найліпшим доказом сега народи англійської мови. Є їх що найменше шість, а то: Англія, Ірляндія, Канадіяці, Американі, Канадіяці (Савт-Африка), Австралійці і Ново Зеландія. А знов Жиди на цім світі є одною нацією, але вживають різних мов. (Дехто каже, що Жиди є лише окрема віра і раса, але не нація, бо не мають своєї землі, деби вони хотіли самі собою правити. Се невірно. Се якраз навпаки: Жиди за всі часи, від коли їх вигнано з Палестини, хотіли вернути і оснувати там свою державу. Се і сталося по остатній війні). Але позитим і з правда кожна нація має свою окрему мову. Мова се дуже важна річ, бо вона служить людям до порозуміння і тому є найважливішим орудем культури. Без мови не було би поступу і культури та люди були би дикими звірами. Дехто, коли се заведено в розумі, каже, що не треба мов та що їх треба покасувати і залишити одну мову на світі. Тоді — каже — не буде нації ані сварок національних. Хто так каже, є дитина.

По перше мови не дадуться покасувати, бо мільони і мільони людей не можуть наче на команду забути свої мови, а навчитися иншої. Яке жачення і примушувати до чужої мови, то результат з того лише такий, що їм тяжше приходить всяка фахова наука, що вони тратять на тім час і енергію та значаюча невадять наждаючи їм мову, а починають боронити завзаво свою матірню мову, в котрій їм усе легше приходить і до котрої вони змалу звикли.

По друге мови не змизяться, хойбі люди і як їх вивирінувади. От вельким Англічанам а Американцям. І одні і други говорять по англійські, але як ріжні! Се тому, бо вже більше як сто років живуть окремо і розвиваються окремо. А за яких 200 літ то оден другогю не будуть розуміти. Такої штуки, щоби всі мови заступили одну, ніхто ніколи не докаже, бо люди з різних пацонів, рас і країв все будуть витворювати (невсвідомо, мимохоті) окремі мови. От вельким латинською мовою. Вона давно змерла і є лише в книгах. Тому не змизься. Але її ніхто в щоденним життю не вживає. А її народи, що вживають її в костелах, вимовляють ті самі букви і слова латинськи не розуміє латини Французя, а ті оба не розуміють тієї своєї латини Африхца. Таке саме мусило би статися, якийким землімислим мовою заповнува на світі нагадо одна мова. Людє з різних рас і пацонів мають різні готра, інші устні, іншускі закони і ріжний слух — тому іншакій змук має їх мова. Не вгадуємо вже про се, що ріжні слова в різних краях раз за раз „злітають в мову“ то знов виходять з ужитку і т. д. Хто мріє про одну мову на світі — є дитина або дивак.

Зрештому навіть, якийм було божо завести на всім світі одну мову, то се не скасує нації. Доказом сега хочби окремішність нації англійської мови. Бо хоч мова дуже важна річ для нації і кожна нація боронить свою мову і любить її, але — як вже сказано з початку — не мова, але дух, поцутте нації, є головною річ в нації. Як дві нації одної мови вважувати себе окремими, то на се нема ніякої ради і одна мова не помагає до їх зеднання.

(Дальше буде)

шо матерія з першої руки, оброблений власним готом і з власним капиталом — це вже великий крок вперед в нашому повоенному життю. В рішенню важного питання про відбудову нашого здепоного краю — власним силами, яких в нас ніхто не зможе здушити, хочби як жаваж сего, коли ми поставимо не дагнєс, отся форма економічної в будові нових шекров може статися зародком великої всю країну обіймаючої національно-суспільної праці.

11. счня, 1921.
I. Свещицький.

В ХВИЛІ СМЕРТИ.

(В шесту річницю смерти Михайла Папанка).

Не віджає я весни,
На життя на заслоню —
Мимо Земле пригорні —
І мене до свого лона... —

Смерть для мене не страшна
Не страшний твій ворог мій —
Всю ідз смерти по до дня
З шакі гора в хвилі сїя.

Смерть лиш на життя чекає,
А життя трімф над смертю;
Хоч і мшну вже вмирати,
Цілу пітьну в своїм сердинокі!

Бо вже ясна нам, брати, готра,
Линь одна велика чина готра,
З чаетим серцем в биб ітн,
Хоч всім нас ланим би бийа...

Пду і в змалу, змалу готра,
Пду і в змалу, змалу готра,
Але дух мій! Нім крипіть
Всіх борнів в горчі хвилі!

Знайте: нас лишту та!
На вулькани, що горить
Весь в нутрі — і згорить
Ворог вибух прискотить.

Бачу лаву, дим, огні,
Палаємля стогне — музю —
Лиха се борні гріші,
В не бітєсь — всі за зброю!

У вулькану шого сїпн,
На вершкы і ший готра!
Готра і в нутрі є мить — а гріб
Мій в вулькановим нутрі.

Я згора, бо а готра
Весь свій вік лиш боротьюко,
Так умру — та вас прівня
На життя і смерть — до бою.

Смїю і візвано вальт
В злот хвилі боротьюко,
Криво кожнай крок значить —
Вже не довго ви рабі!

А хоч згине мого зчас
Серед стріли в огненій аві,
Хоч авієра вас невад
Зломити і кон сі дувані

Ворог прїє не सबі
З мильним гріші,
Вне прівалить в бороті —
В не буде синьмі!

ШИФКАРТУ ДАРОМ

ДАМО КОЖДОМУ, ХТО ДОКАЖЕ, ШО МОЖЕ КУПИТИ ШИФКАРТУ ТАТЬШЕ НИЖ У НАС.

ДОВІРЕ ЛЮДЕЯ, А НЕ ДОХОД — ЦЕ НАША ЦІЛЬ.

ПАШПОРТИ ВИГОТОВЛЯЄМО ДАРОМ.

Помогаємо при оплаті „ІНКОМ ТЕКС“.

ГРОШІ пересилаємо по найнижшюму курсу з повною гарантією.

Заки що зробите, удайтеся до нас за порадою.

ATLANTIC STEAMSHIP AGENCY

154 E. Houston St., New York City

ШИФКАРТИ ДО КРАЮ І З КРАЮ НА ПОСПИШНИХ КОРАБЛЯХ

замовляйте в
IMIGRANT AID COMPANY, Inc.,
225 East 99th Street, New York City

U.S. MAIL STEAMSHIP COMPANY

ВІДЛЕ З НЮ ЙОРКУ БЕЗ ПЕРЕДАНЯ ПРЯМО ДО БРЕМЕНІ І ДАНЬСКА

S. S. ANTIGONE 19. МАРЦЯ І 30. ЦВІТНЯ
S. S. SUSQUEHANNA 6. ЦВІТНЯ І 21. МАЯ

Готослать до Passenger Dept.: 45 Broadway New York City, або місцевих агєнтія.

ДОБРА НОВИНА ДЛЯ УКРАЇНЦІВ

Українци можуть відїздити до старою краю без переносу ПАСПОРТИ доставлено в дуже короткому часі.

КАРТИ КОРАБЕЛЬНІ проламо до: ДАНШУ, БРЕМЕН, ЛІВАРН, РИГІ, ОДЕСИ.

Шифкарти проламо прямо і до найменших місцевостей Ручиною за солдату плату. Постараємо є приміщення підчас побуту в Нью Йорку, і безплатно зайемося вашими пакунками.

ПОЛЬСЬКІ МАРКИ \$ 2.00 за тисяч
ВІСЬМОЮ РУБЛІВ \$ 6.80 за тисяч
ЧЕХО-СЛОВАЦЬКІ КОРОНИ \$12.00 за тисяч

Пересилаємо гроші за повною гарантією. — Спровадимо вашу рідню потргом 8 тижнів.

Пишіть або зголошуйте особисто до:

ARMIN HERZOG,
127 WASHINGTON ST., NEW YORK CITY
Branch Foreign Money Order Agent of the AMERICAN EXPRESS COMPANY. Near the Liberty and Cortland Street ferries.

ВІДБУДОВА ЦЕРКОВ У ГАЛИЧИНІ

(З вільногого денника „Український Вистіп“).

За 6 літ воєної завручю знищено біля 300 церков. В одній з них Перемиському повіті є 24 села, якийм знищено церкви до основ. Зважаючи суспільно-національне значення церкви, як одногого з найбільш важлих факторів доволного всього владю осередку організації, ми не станемо дивуватися, що народ усюду стремить перш усього до відбудови своєї церкви. Мотиви чисто релігійні ємопонятні для всього, тому про них не згадуємо, тим більше, що задля тих же чи інших причин в чисто українських селах з кількома душами латинський виростають польські каплиці і костелючки, з яких так ширю ширіють: „то шністо одно, еден Буг, едина впра!“

Як би там не було, а свої церкви мусить народ відбудувати! Але з огляду на страшу в цифрах дорожньому утретю, достави, майстерку і всякю роботу, належить подумати над питаннями відбудови ці частини національного життя. Будувати веліччї святині з каменя, цегли і цементу — сьогодні майже немислим. Мездин простя сімьська хата з двома святинами, пекарню і коморою може коштувати до 300-000 мп! На таку будівлю иніможе позвирити собі в нас нафтор і рафинер, якому ладна будувати заплатити всякий кошт. Будувати може і держава, який все одно: чи вилати 100,000 чинили мільон, бо вона має багато мільардовий бюджет. Не те мінш зброї сімьські громади. Вони збирають гроші на будову, та заки вспють зібрати поповин кошту, обчисленого нерелю доком, за збрание се їм відстануть вже і третини потрібного матеріялу, не то що майстерки і доставки. Тай матеріялу вже гриний повився на ринку, бо кращий за дешеві гроші востім іпний розкоштин. Одним словом: збірний грїш остин не дають вертєть, а матеріялу будівельного з дня на день мєжнєтє, а не прибуває на ринку.

туж би не таніє, тільки дорожче. Одинока рада: збірний грїш наклади постійно мінити за потрібний матеріял.

Одначе кожний знає, що викапками не буде таніє навіть в такі часи, але дорожче. Належить гадати заруди в своєю ролі конспєрації, будівельному співвідношенню. Статистик се може через створення, що мало буть, за завдання відбудову церковної і побулочу. Таке створення будувати українських інженерів-архитектів і промисловців завзавало у Львові під назвою „Тктоп“ себто тєся. Архитектурний провід створити належить до архитекта А. Лушніського, звислого в нас знавця і любителя нашой церковної будівлі, який він прівієт від ладна чимало уваги праці, що найкраще засвідчив він у виданім Национальним Музеєм альбомі деревляних церков Галицької України XVI — XVIII вв. Очевидно, що архітект А. Лушніський не зїснує в містері. Одних і друтих будувати національного поучення будувельного, ані загальної краси нашого села, тільки навпаки постарється відкрити вигяд повоенних ідеоложических виступів, шого стило. Вираз цьому дав він впрочим в десятках черков, що виліши з його плинів і рисунків.

РОДИМЦІ ЗАМІНІТЬСЯ ДО ФІРМ, КОТРИ ІМЕНУЮТЬСЯ УКРАЇНЦЬКАМИ

Тільки в Україні, або до чинь, що заботою обшюють, удається устобі або писемно до знаміт Вам від ПРАВИДИВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ НОТАРІЙНОЇ КАБІНЕТУ, шого знаходиться у владю української полідожого високі агєнтія справ найтїмше, найкороше і під повною гарантією.

T. J. HRYCSEY & CO., 329 S. 4TH ST., PHILADELPHIA, PA.

ВЕСЕЛА БАНДУРА

Повний збірник веселих і жартиливих пісень і прівієт до музичних інструментів і танців.

ЦІНА 50 ЦЕНТИВ.

Замовлення посылати до: „СВОБОДА“ 83 Grand St., Jersey City, N. J.

СТАРОКРАСВІ СПРАВИ ПАСПОРТИ КАРТИ КОРАБЕЛЬНІ ПЕРЕСИЛКА ГРОШІИ

РОДИМЦІ ЗАМІНІТЬСЯ ДО ФІРМ, КОТРИ ІМЕНУЮТЬСЯ УКРАЇНЦЬКАМИ

T. J. HRYCSEY & CO., 329 S. 4TH ST., PHILADELPHIA, PA.

НАННІК КАЛЕНДАРІВ НА РІК 1921

Вієньський Калєндарь 1921 30 цт.
Смїсь Мистецької Навчальної Школи 30 цт.
Гумористичний Калєндарь Колячки Морюхалка Калєндарь 50 цт.
Гумористичний Калєндарь 50 цт.
Гумористичний Калєндарь 50 цт.
Калєндарь 50 цт.
Калєндарь 50 цт.
Калєндарь 50 цт.
Калєндарь 50 цт.
Калєндарь 50 цт.
Калєндарь 50 цт.
Калєндарь 50 цт.
Калєндарь 50 цт.
Калєндарь 50 цт.

ПРО КОЛОМБІЯ РЕКОРДИ.

Одного вечера до нас прийшло много готєв. Вїс бавились весело і весело до владю виступили нашими рекордм виробу Коломбія, гранки на Коломбія Рафєлони. При чиншї готєв добу жогіва якусь ниную пилну, і з цієї пригоди привезла цікава розмова між одним привезелем і господарю дому.

Павло пилно господарю дому, чому та оставля пилна так немало запалача? Господарю дому заважало се, а в факт, на пилте є импортований і він заплатив за неї 50 долларів.

„Але Павло не хотів відкрити кинувати, бо пилно з ним на шкєльці до сєлєтї і посадував тєсему пилно біля пилно Коломбія. Господарю посадував шого привезелем.

Вислухавши пилно Коломбія, ні переконався, що вона владю таньва і діла, чин импортований. Пилна була задрачена так: 4264. Пилно на чиншї спієс Михайла Завука. Павло розданий йому привезелем вислухати пилну Е. 1210, яку спієс Миронюк, чин компаньїст Коломбія, господарю.

„Але Павло не хотів відкрити кинувати, бо пилно з ним на шкєльці до сєлєтї і посадував тєсему пилно біля пилно Коломбія. Господарю посадував шого привезелем.

УКРАЇНЦІ! СПРОВАДЖИТЕ СВОІХ КРЕВНИХ ДО АМЕРИКИ ПОКИ ЄЩЕ ЧАС.

ЩИРЬКОМІ ВСІ ПОТРЕБНІ АГІТАЦІЙНІ ПАПЕРИ І СПРОВАДЖИ НАШІ РІДНІ З КРАЮ ДО АМЕРИКИ БЕЗ МАНДРОГО І ВЕЛИКИХ КОШТІВ В НАЙКРАТКОМ ЧАСІ

MORRIS ENGEL, UKRAINIAN BANKER,
129 GREENWICH STREET, NEW YORK, N. Y.

Г. Кунашевський

ПРЕДСТАВИТЕЛЬ всіх Корабельних Ліній.

Спродаж шифкарт до краі з краю до АМЕРИКИ через —

АНТВЕРПЕН, БРЕМЕН, ГАМБУРГ, ГДАНЬСК, ТРИЕСТ.

Всі други порти, на найбільших і видільніших кораблях.

ОПКИЄСЬ від стрічі на стаціи аж до відїзду корабля. — Чекаємо Багажі.

ОСОБЛИВША ОПКА РОДИН... ДЕННИМ.

ВІСЛИКА і вимина гриний по курсу ДЕННИМ.

(Не змущайте нікого до вимини тижє при відїзді).

ПОВНЕ ВДОВОЛЕНЕ. — ПО ВСІ ІНФОРМАШІ ВЗГЛЯДОМ ВІДЛЕЖІ ЯК І СПРОВАДЖЕННЯ ДО АМЕРИКИ, УДАТЕСЬ ОСОБИСТО ЧИ ЛИСТОВО ДО ЗНАНОЇ ДОМЛО ЛІТІ ФІРМИ, НА АДРЕС:

G. KUNASHEVSKY,
179 EAST 3RD STREET, NEW YORK, N. Y.

